

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - 05/04/2021

Κείμενο παρατηρήσεων του Green Tank επί του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Το Green Tank καταθέτει στον δημόσιο διάλογο τις παρατηρήσεις επί του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ελλείπει πλαίσιο διαβούλευσης και μετά από πολύμηνη αναμονή και συνεχή διαρροή ανεπιβεβαίωτων πληροφοριών την προηγούμενη εβδομάδα το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) δόθηκε στη δημοσιότητα πριν υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Οι παρατηρήσεις του Green Tank εστιάζουν στην ανάγκη τεκμηρίωσης των προτεινόμενων παρεμβάσεων ώστε να διασφαλιστεί:

- η συμμόρφωση με την αρχή της **μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης** στους ευρωπαϊκούς περιβαλλοντικούς στόχους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του σχετικού κανονισμού.
- η **συνεισφορά του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στην πράσινη ανάκαμψη** και ειδικά στην επίτευξη των κλιματικών στόχων. Ο ισχυρισμός ότι δεσμεύεται ποσοστό 38% των πόρων, δηλαδή μεγαλύτερο ποσοστό από το ελάχιστο (37%) είναι θετικός ωστόσο, αδύναμος, καθώς δεν τεκμηριώνεται.
- η συνδρομή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας **στις νεώτερες ευρωπαϊκές δεσμεύσεις για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα**. Το Εθνικό Σχέδιο πρέπει να σχεδιαστεί λαμβάνοντας υπόψη τον νέο στόχο ευρωπαϊκό στόχο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% και τους νέους στόχους για τη προστασία αλλά και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, με ορίζοντα το 2030.
- η οριζόντια ενσωμάτωση της υποστήριξης της πράσινης μετάβασης. Από το Σχέδιο προκύπτει ότι δεν επιχειρείται ο **πράσινος μετασχηματισμός των τομέων της οικονομίας** όπως είναι ο τουρισμός, ο αγροδιατροφικός τομέας και οι υποδομές και έτσι αφαιρείται η δυνατότητα από σημαντικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας να συμβάλλουν στην πράσινη ανάκαμψη της χώρας.
- η συνεκτικότητα και η συμπληρωματικότητα με άλλα εθνικά τομεακά ή περιφερειακά προγράμματα χρηματοδότησης.

Με τις ειδικότερες παρατηρήσεις του το Green Tank θέτει προβληματισμούς και καταθέτει συγκεκριμένες προτάσεις που αφορούν τα ακόλουθα:

1. **Εξοικονόμηση ενέργειας και ενεργειακή αποδοτικότητα** και τον βαθμό που η προτεινόμενη χρηματοδότηση σχετικών δράσεων είναι συμβατή με αυτή που υπόσχεται το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ).
2. **Έργα αποθήκευσης ενέργειας** και την ανάγκη να συμπεριληφθούν και οι αναδυόμενες τεχνολογικές επιλογές συστημάτων ηλεκτρόλυσης για παραγωγή πράσινου υδρογόνου καθώς και μετατροπής λιγνιτικών μονάδων σε μονάδες θερμικής αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

3. **Έργα μείωσης του ανθρακικού αποτυπώματος των ενεργοβόρων βιομηχανιών**, ώστε να διορθωθεί το παράδοξο ότι παρά τις επιδοτήσεις που δίνονται στη βιομηχανία (αντιστάθμιση του έμμεσου κόστους εκπομπών ηλεκτρικής ενέργειας και αμειβόμενες υπηρεσίες διακοπής φορτίου) το ανθρακικό τους αποτύπωμα παραμένει ιδιαίτερα υψηλό.
4. **Τεχνολογίες συλλογής και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα** και την ανάγκη να αποσαφηνιστεί ότι η συγκεκριμένη δράση που παραδόξως αυτή τη στιγμή περιλαμβάνεται στον άξονα για τις μεταφορές, δεν θα συνδυαστεί με ηλεκτροπαραγωγή από ορυκτά καύσιμα, διαιωνίζοντας τη χρήση τους.
5. **Αποκατάσταση εδαφών στις λιγνιτικές περιοχές** ώστε να αποσαφηνιστεί ο τρόπος εκτίμησης της επένδυσης και κυρίως το πλαίσιο για τη χρηματοδότηση της αποκατάστασης των υπόλοιπων εκτάσεων που δεν συμπεριλαμβάνονται στα 60.000 στρέμματα στα οποία αναφέρεται η χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης.
6. **Δίκαιη Μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών** για την οποία απαιτείται η συμπλήρωση των πόρων του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης με επιπλέον πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης.
7. **Δράσεις χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού**, ώστε η συνεισφορά της χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ να διασφαλίσει ότι η διατήρηση και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και η ανθεκτικότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή θα τεθούν ως προτεραιότητες κατά την υλοποίηση αυτών των δράσεων.
8. **Ποσοστό χρηματοδότησης για την προστασία της βιοποικιλότητας** ώστε οι δράσεις να επαναξιολογηθούν και να αυξηθεί το επίπεδο της χρηματοδότησης για τη διατήρηση και την αποκατάσταση της φύσης.
9. **Αποκατάσταση της φύσης** και την ανάγκη να υπάρξουν πρόσθετες δράσεις πέρα από αυτές του προγράμματος αναδασώσεων σε συνέργεια με εκείνες που αφορούν στην αντιπλημμυρική προστασία και την πολιτική προστασία.
10. Δημιουργία **ταυτότητας για την ελληνική φύση**, η οποία να πλαισιώνει τις δράσεις προστασίας μαζί με εκείνες που αφορούν στη βιώσιμη ανάπτυξη των προστατευόμενων περιοχών παρέχοντας δυνατότητες προβολής αλλά και σύνδεσης με τον τουρισμό και την προώθηση των τοπικών προϊόντων.

Οι πόροι του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας μαζί με εκείνους από το νέο ΕΣΠΑ 2021-2027 και τους πόρους της νέας ΚΑΠ δίνουν στην Ελλάδα τη σπάνια ευκαιρία να χρηματοδοτήσει τον πράσινο μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας της, σε συμμόρφωση με την Ευρωπαϊκή Συμφωνία αλλά και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ. Η Ελλάδα πρέπει να αξιοποιήσει αυτή την ευκαιρία.

Σημειώσεις:

Διαβάστε το κείμενο με τα [αναλυτικά σχόλια του Green Tank](#), το οποίο απέστειλε στους βουλευτές που θα συμμετέχουν στην αυριανή κοινή ενημερωτική συνεδρίαση τριών κοινοβουλευτικών επιτροπών.